

Kuntapaikat oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille ja/tai kiintiöpakolaisille ja/tai kotikunnan saaneille tilapäistä suojelua saaville vuonna 2027

Kaupunginhallitus 28.9.2026 § 204
356/04.01.01/2026

Keski-Suomen elinvoimakeskus pyytää Keski-Suomen alueen kuntia tarkistamaan ja vahvistamaan kuntapaikkojen määrän oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille ja/tai kiintiöpakolaisille ja/tai kotikunnan saaneille tilapäistä suojelua saaville vuonna 2027.

Kuntien ja elinvoimakeskuksen välisissä sopimuksissa todetaan, että sopimus on jatkuva, mutta kuntapaikkamäärä tarkistetaan vuosittain huomioon ottaen kuntien vastaanottoresurssit.

Kunta saa korvauksia kotoutumislain henkilöpiiriin kuuluvista henkilöistä riippumatta heidän kuntaansa muuttamisen tavasta. Valtaosa asiakkaista vastaanottokeskuksessa siirtyy kuntaan itsenäisesti, ilman varsinaista kuntapaikalle ohjaamista. Kuntapaikkaa haetaan haavoittuvassa asemassa oleville henkilöille, jotka tarvitsevat apua mm. asunnon löytämiseen. Arvion kuntapaikan hakemisen tarpeesta tekee asiakkaan vastaanottokeskus.

Tänä vuonna kuntapaikkoja oli Keski-Suomessa tarjolla yhteensä 298 paikkaa, joihin elinvoimakeskus on tähän mennessä sijoittanut 75 kansainvälisen suojelun perusteella oleskeluluvan saanutta henkilöä.

Keski-Suomen elinvoimakeskuksen ja kuntien välisissä kuntapaikka-sopimuksissa kuntapaikat on varattu pääasiassa myönteisen oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijaperheille ja yksintulleille alaikäisille turvapaikanhakijoille. Hallitusohjelmassa pakolaiskiintiöksi on kirjattu 500 henkilöä. Lopullisen päätöksen tekee eduskunta hyväksyessään talousarvion joulukuussa. Hyvinvointialueiden käynnistyminen ei ole muuttanut kunnan vastuuta kiintiöpakolaisten vastaanotossa.

Kiintiöpakolaisten vastaanotossa tulee erityisesti huomioida, että pakolaiset saapuvat Suomeen ja paikkakunnalle suoraan pakolaisleiriltä toisin kuin oleskeluluvan saaneet turvapaikanhakijat, joilla saattaa olla Suomessa vietetyn ajan perusteella jonkin verran esimerkiksi suomen kielen taitoja. Kiintiöpakolaisten vastaanottoon tulee varautua riittävillä henkilöstöresursseilla kotoutumisen alkuvaiheessa (kokoaikainen työntekijä vähintään 3–6 kk). Vuoden 2027 alusta luku- ja kirjoitustaidon koulutus siirtyy osaksi työvoimakoulutusta ja osaksi kotoutumiskoulutusta, jota työvoimaviranomainen järjestää. Kuntien tulee huomioida tämä työvoimaviranomaisen kanssa tehtävässä yhteistyössä.

Elinvoimakeskuksen kanssa sopimuksen tehneelle kunnalle maksetaan valtion varoista laskennallista korvausta kotoutumisen edistämisestä annetun lain (681/2023) 61 §:ssä tarkoitetun toiminnan järjestämisestä. Tulkitseminen sisältyy osaksi laskennallista korvausta. Luonnos valtioneuvoston asetuksesta laskennallisista korvauksista on tällä hetkellä lausuntopalvelussa avoinna 30.9.2026 asti. Asetusluonnoksessa on huomioitu kotoutumiskoulutuksen rahoituksen siirtäminen yhteen kanavaan, kuntien peruspalveluiden valtionosuuksiin. Lausuntopyynnön asetuseräluonnoksessa laskennallisen korvauksen summat ovat 1.1.2027 alkaen seuraavat kunnille:

- alle 7-vuotiaasta henkilöstä 3 007 euroa vuodessa

- 7-17 vuotiaasta 2 252 euroa vuodessa
- 18 vuotta täyttäneestä henkilöstä 2 167 euroa vuodessa
- Lisäksi 18 vuotta täyttäneestä henkilöstä maksetaan laskennallista korvausta 649 euroa ensimmäiseltä täysi-ikäisenä maksettavalta vuodelta

Laskennallista korvausta maksetaan 3 vuotta kiintiössä tulleista henkilöistä ja 2 vuotta turvapaikkamenettelyn kautta tulleista henkilöistä. Kotikunnan saaneilla tilapäistä suojelua saavilla korvausaika on 2 vuotta. Lisäksi kunnalle ja hyvinvointialueelle korvataan todellisten kulujen mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon sekä muita erityiskustannuksia. Työ- ja elinkeinoministeriö maksaa edelleen vuonna 2027 erilliskorvausta pakolaisten vastaanottoa, työllistymistä ja kotoutumista tukevaan toimintaan. Erilliskorvausta haetaan erikseen.

Valtionosuusjärjestelmässä huomioidaan maahanmuuttajat korotettuina kertoina valtionosuuksia määritettäessä. Kotoutumistyössä kannattaa lisäksi huomioida erilaiset hankerahoituksen mahdollisuudet kuten ESR- ja EUSA rahoitusmahdollisuudet. Näiden lisäksi kuntien on kuitenkin varauduttava siihen, että kotoutumisen edistämiseksi voidaan tarvita myös muuta kunnan rahoitusta.

Kuntakorvausten maksamisen edellytyksenä on, että kunnassa on valmisteltu 1.1.2025 voimaan astuneen kotoutumislain mukainen kotoutumisohjelma. Tämä tulee uuden lain (laki kotoutumisen edistämisestä) muuttumaan siten, että kotoutumisohjelma toteutetaan yhteistyössä työvoimaviranomaisen kanssa.

Vastaukset käytettävissä olevien kuntapaikkojen määrästä pyydetään toimittamaan Keski-Suomen elinvoimakeskukseen tämän kirjeen liitteeksi laaditulla lomakkeella perjantaihin 30.10.2026 mennessä käyttämällä sähköistä linkkiä.

Oheismateriaali:

- Elinvoimakeskuksen kirje 26.8.2026/ Kuntapaikat 2027
- Vaikutusten ennakkoarvioinnin lomake 23.9.2026

Lisätiedot: Hyvinvointikoordinaattori Pauliina Koivisto, puh. 040 542 4443, pauliina.koivisto@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että Viitasaaren kaupunki

1. ei varaa käytettävissä olevat resurssit huomioon ottaen vuodelle 2027 kuntapaikkoja oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille eikä kiintiöpakolaisille; ja
2. toteaa, että Viitasaarelle voi edelleen muuttaa perheen yhdistämisen ja työperäisen maahanmuuton perusteella sekä tilapäisen suojelun nojalla.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Jatkokäsittelyyn kaupunginvaltuusto